

# BUTLLETÍ

## DE L'ASSOCIACIÓ PROTECTORA DE L'ENSENYANÇA CATALANA

Domicili social: Archs, 1, pral. - Barcelona - Telèfon 18862

### SUMARI

|                                       | <u>Pàgs.</u> |                                | <u>Pàgs.</u> |
|---------------------------------------|--------------|--------------------------------|--------------|
| Els cursos de català. . . . .         | 145          | Normes per a l'organització de |              |
| Una comunicació . . . . .             | 147          | l'ensenyament secundari . . .  | 155          |
| Activitat cultural de la Generalitat. |              | Noves. . . . .                 | 162          |
| Projecte d'Escola Normal. . .         | 149          |                                |              |

### ELS CURSOS DE CATALÀ

L'hora present, malgrat tot el que puguéssim haver esperat, no resulta propícia a una veritable expansió cultural. El poble viu fortament sol·licitat per les incidències quotidianes de la lluita política i no li abelleixen aquelles activitats esperituals que només prosperen en el repòs reflexiu i en un ambient de continuïtat. Hi ha un fet, però, que podem apreciar com un senyal revelador que sota l'aparent desconcert l'instint popular no ha perdut l'esma del tot. Ens referim a l'increment modest però constant que prenen els cursos de català. Cada dia són més els indrets de Catalunya on aquests cursos s'organitzen. La idea que un coneixement sistemàtic i racional de la llengua és indispensable al seu ús correcte i a la reparació que li és deguda de restituir-li tota honor, va guanyant terreny. Ara, que els

mitjans que s'utilitzen no ens semblen sempre els més eficaços. Hi ha en aquest punt un error que voldríem poder destruir definitivament. La major part de la nostra gent encara creu que l'aprenentatge de la gramàtica catalana és una cosa relativament fàcil i que tot depèn de trobar uns textos o un conferenciant que la sàpiguen comprimir en uns quants advertiments assimilables ràpidament i sense esforç. No comprenen que es tracta, no de complementar amb uns quants coneixements dispersos una cultura individual, sinó de substituir tota una formació impròpia i deficient en relació al llenguatge per una altra que quan es dona com cal, ocupa una sèrie d'hores diàries l'activitat escolar dels infants durant sis o set anys de llur vida.

De no tenir això present, en resulten una pila d'esforços i de despeses gairebé perduts del tot. Ho són, en general, tots els que es consumeixen en l'organització i sosteniment de cursos d'assistència nombrosa de lliçons poc espaiades i restringides en nombre. Sempre que veiem que s'anuncia un curs de nou, de deu, de quinze lliçons, podem predir sense por d'equivocar-nos, que el fruit que llevaran serà ben magre. Aquest tipus de cursos no pot atendre a la diversitat de preparació individual dels oients, ha d'acumular molta matèria en cada lliçó, ha de donar a les lliçons un caràcter de conferència i ha de suprimir el treball personal del deixeble, o bé, el que encara és pitjor, ha de deixar aquest treball sense control.

Els cursos veritablement profitosos són els que es produeixen en totes unes altres condicions: són els cursos permanents que permeten a cada alumne d'assistir-hi tot el temps que li sigui necessari per a completar els seus coneixements; amb un nombre d'inscrits restringit per tal que pugui ésser seguit d'a prop el treball de cada un; i amb un espaiat suficient perquè cada alumne pugui realitzar entre lliçó i lliçó tota la pràctica personal indispensable per a fixar i consolidar els coneixements adquirits. A aquest fi, tenint en compte que els concurrents ha-

bituals als cursos són gent que tenen al mateix temps altres ocupacions i preocupacions, una freqüència de dues lliçons per setmana ens semblaria la més adequada.

Convindria molt que tots els patriotes que formin el propòsit d'organitzar cursos de català, ho fessin tenint en compte aquestes indicacions. Seria la manera d'assegurar que els llurs sacrificis, molt lloables per la intenció, ho fossin també pels resultats.

### UNA COMUNICACIÓ

El Consell Directiu ha tramès al President de la Generalitat de Catalunya, la següent comunicació:

«Excm. Senyor: L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, ha vist amb sorpresa com, mentre està pendent de discussió l'Estatut de Catalunya, on es reivindica totalment per a la nostra terra el ple domini de la seva cultura, es commina el Consell de la Generalitat, sota la forma amable d'una autorització, a crear dintre uns límits que hipotequen la seva llibertat d'acció en el futur, instruments bàsics de cultura que tots hauríem volgut veure instituir sense trabes de cap mena. Tal passa amb la creació de l'Escola Normal Catalana. És que l'Escola Normal que es va a crear i el projecte d'organització de la qual s'acaba de fer públic ha d'ocupar el lloc de la que inevitablement hauria hagut d'establir la Generalitat en prendre sota la seva autoritat el regiment de l'ensenyança a la Catalunya autònoma? En aquest cas hauria estat més prudent i més respectuós amb els drets inherents a la nostra personalitat col·lectiva de diferir el seu establiment fins a veure si l'Estatut de Catalunya s'aprovava o no.

Només la catalanitat assegurada, com a funció de les necessitats que ha de satisfer, justifica la creació d'una Normal més. Un mer perfeccionament de la preparació del mestre des del punt de vista filosòfic i científic es podia obtenir—i s'haurien estalviat despeses—simplement posant *a la page* les Normals de l'Estat.

Ara bé: la Protectora ha cregut sempre que la preparació del mestre català havia de comprendre tots els avenços tècnics i científics propis del nostre temps; però que aquesta preparació no serà mai completa ni suficient si, a part d'això, no se li fa conèixer a fons les disciplines que es refereixen concretament a la nostra entitat nacional; la nostra Llengua, la nostra Literatura, la nostra Història, la nostra Geografia, etc. Perquè ho creia així inicià l'any 1917 els Estudis Normals complementaris que després la Mancomunitat de Catalunya, sota l'alta direcció del malaguanyat Prat de la Riba, prengué, amb les degudes ampliacions, a càrrec seu. Aquests estudis complementaris, que la Dictadura suprimí *ab irato*, l'any 1924 i que mantingué com pogué la Protectora dos anys més a base de la noble generositat de llurs Professors, són els que han fornit uns quants mestres dels que avui honoren més la professió a la nostra terra.

Aquest mateix criteri de la Protectora ha fet que en reprendre la normalitat de la seva actuació, un cop caiguda la Dictadura hagi volgut reconstituir en la mesura de les seves forces un esquema d'aquells Estudis Complementaris i ha obtingut una combinació amb els Estudis Universitaris Catalans per a facilitar als mestres que ho desitgin uns Cursos de Literatura Catalana, Història de Catalunya i Geografia de Catalunya, complementant el de Gramàtica Catalana professat pel senyor Pompeu Fabra que té ja caràcter oficial.

I és per aquest mateix criteri, i en compliment d'un deure de la seva institució, la finalitat de la qual ha estat i serà mentre

subsisteixi, de vetllar per la Catalanitat de l'ensenyament, que amb tota l'atenció i respecte, prega al Consell de la Generalitat i a tots i a cada un dels seus Consellers, que, posat que sigui inevitable la creació d'una Normal Catalana en circumstàncies tan poc adients a la llibertat que tots voldríem per les determinacions de Govern propi, vulguin aplicar el màxim esforç a obtenir que la catalanitat dels ensenyaments d'aquesta Normal—implícita, però no massa explícita en el plan conegut de la seva organització—sigui assegurada en extensió i profunditat suficient; sense que aquest prec vulgui representar de cap manera, per part de la Protectora, censura ni desconfiança envers el digníssim Consell de Cultura que ha rebut l'encàrrec de donar forma als estudis de què parlem; sinó tan sols un mer advertiment a què la consciència obliga en un temps com el present, quan pel bé de Catalunya tothom té obligació de fer sentir la seva veu.»

## ACTIVITAT CULTURAL DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

### PROJECTE D'ESCOLA NORMAL

I.<sup>er</sup> L'Escola Normal de la Generalitat de Catalunya, admetrà alumnes dels dos sexes i atendrà les funcions següents: a) Preparació del personal del Magisteri que hagi d'exercir en l'Escola pública i en la privada.—b) Organització dels serveis de perfeccionament de mestres que estiguin en actiu.—c) Organització de seccions especials de preparació per a pàrvuls i per a anormals o nens difícils.—d) Transitòriament, organit-

zació d'un servei complementari per a la formació dels mestres que hagin sortit de les Normals de l'Estat posseint el Pla que ha vingut regint fins ara.

2.<sup>on</sup> L'Escola serà professional. El Pla durarà quatre anys: tres de formació preferentment teòrica i un de pràctica professional. Transitòriament integraran el Pla de l'Escola tres cursos de Cultura General que supliran la formació secundària mentre no surtin un nombre suficient d'aspirants que posseeixin el batxillerat.

3.<sup>er</sup> Els alumnes que hagin superat els estudis i hagin merescut l'aprovació de l'any de pràctiques, sortiran amb dret per a ocupar les vacants que es produeixin en les Escoles oficials d'acord amb el que es prevegi en els Reglaments o Estatuts.

4.<sup>rt</sup> L'ingrés a l'Escola, tindrà lloc als 14 anys complerts per als que no siguin batxillers.

5.<sup>e</sup> L'ingrés als 14 anys s'efectuarà de la manera següent:  
a) Els aspirants seran sotmesos a una prova vocacional que es determinarà al moment de l'examen. En aquesta prova seran utilitzats els serveis de l'Institut d'Orientació Professional.  
—b) La prova de suficiència comportarà: 1.<sup>er</sup> Dos treballs de redacció, un en castellà i l'altre en català, d'una llargada proporcionada al tema que es senyali, en els quals es tindran en compte, d'una manera especial, l'ortografia i la correcció sintàctica.—2.<sup>on</sup> Exercicis de diversa mena que determinarà el Tribunal sobre matèries pròpies de l'ensenyament primari.

Els aspirants que posseeixin el batxillerat seran sotmesos a les mateixes proves, però els exercicis de suficiència versaran sobre matèries pròpies de l'Ensenyament secundari.

Tots els aspirants presentaran un report de la seva vida escolar formulat pel mestre o professor que més hagi contribuït a llur formació. En aquest report es faran constar al costat del procés d'estudis i de les condicions intel·lectuals, les indicacions necessàries sobre conducta i moralitat. El report dels as-

pirants batxillers serà signat pel Director de l'Institut o del Col·legi on s'hagin preparat.

Les proves vocacionals i de redacció seran eliminatòries per tota mena d'aspirants.

6.ª El Pla d'ensenyaments de l'Escola Normal de la Generalitat serà com segueix:

### *Cursos de Cultura general*

Aquests cursos seran cíclics i versaran sobre els grups de matèries següents:

Llengües (Català, castellà, francès i llatí). — Elements de Filosofia. — Geografia i Història. — Matemàtiques. — Ciències Naturals. — Física i Química. — Música. — Dibuix i Realitzacions. — Educació física, i per a les noies Formació domèstica.

### *Cursos Professionals*

#### I. Disciplines bàsiques.

a) *Filosofia*: Filosofia general o Introducció a la Filosofia.

Psicologia.

Ètica i Sociologia.

b) *Biologia*: Biologia general.

Fisiologia humana.

Antropologia.

#### II. Disciplines pedagògiques.

Paidologia.

Teoria de l'educació.

Història de la pedagogia i de l'educació.

Psicotècnia escolar.  
Organització escolar.

### III. Metodologia: Mètodes i sistema d'ensenyament. (Curs complet).

Metodologies de

Llengua i Literatura  
Matemàtiques  
Ciències naturals  
Física i Química  
Geografia i Història

Cursos monogràfics de  
caràcter essencial-  
ment pràctic.

Teoria Literària i de l'Art.

Dibuix i realitzacions (pràctica i mètode).

Educació musical.

Formació domèstica per a les noies.

### IV. Any de pràctiques.

El repartiment de matèries i ajustament dels dos plans per cursos el farà cada any el Claustre de l'Escola.

7.<sup>b</sup> Els aspirants al professorat per a anormals o nois difícils seguiran els cursos de cultura general i els tres cursos de formació professional, després dels quals seran sotmesos a un Pla especial que serà fixat d'acord amb les normes que determini el Consell de Cultura.

8.<sup>b</sup> Els aspirants a l'especialitat de pàrvuls rebran la mateixa preparació que el Professorat general amb l'única diferència d'especialitzar en ordre als pàrvuls totes les disciplines que es refereixin a mètodes i sistemes i faran les pràctiques en Escoles o Seccions de pàrvuls.

9.<sup>b</sup> L'Escola Normal de la Generalitat no acceptarà més que alumnes oficials. Quedarà, per tant, eliminada d'una manera absoluta tota mena de matrícula que no comporti l'assistència a classe.

10.<sup>b</sup> Per a les pràctiques escolars que s'hagin de realitzar

dintre els tres primers cursos de l'ensenyament professional, l'Escola es posarà en relació amb el Patronat Escolar de Barcelona, per tal de poder fer servir les Escoles que aquest regeix. Per a la pràctica formal que es preveu per a l'últim any de la carrera caldrà tenir en compte l'Estatut general del Magisteri que formuli la Generalitat de Catalunya o l'organisme que s'encarregui del funcionament general de les Escoles de Catalunya. A part d'això l'Escola Normal organitzarà en els propis locals o en els que siguin més avinents una Escola d'Assaigs que serà regida per la mateixa Normal en la forma que ella determini i que serveixi d'element d'estudi i fins on sigui possible de mitjà de pràctiques.

11.<sup>b</sup> Els alumnes de les Normals de l'Estat que hagin aprovat els cursos primer i segon de les dites Normals, podran ingressar directament a la Normal de la Generalitat i al curs que els pertocaria amb l'obligació, però, de cursar, a més, els ensenyaments que figurin en el Pla d'aquesta Escola i no siguin en el de les Escoles de l'Estat que han regit fins ara. Els alumnes que hagin aprovat el tercer curs de les Normals de l'Estat, en passar a la Normal de la Generalitat, ingressaran al quart curs, o sigui el primer de la sèrie professional. Els alumnes que hagin aprovat els quatre cursos de les Normals de l'Estat i vulguin gaudir dels avantatges que donarà el títol de l'Escola de la Generalitat, es sotmetran a un pla de matèries professionals que determinarà el Claustre de la Normal, i durarà dos anys. En aquest Pla hi hauran d'ésser contingudes les mateixes matèries que figuren en el Pla general. A més, aquests aspirants hauran de superar l'any de pràctiques.

12.<sup>b</sup> Queden suprimits a l'Escola Normal de la Generalitat, els exàmens formals per a assignatures, i es faculta el Claustre per determinar la manera com els alumnes puguin anar avançant en llurs estudis dintre dels plans establerts.

13.<sup>b</sup> L'Escola de la Generalitat vindrà obligada a organit-

zar com a mitjà de treball de professors i alumnes un servei de publicacions, i curarà principalment de la publicació d'una Revista d'informació i divulgació de la tècnica professional, i d'uns anuals per a la publicació de treballs de recerca o investigació científica.

14.<sup>b</sup> L'Alta Direcció de l'Escola correspondrà al Consell de Cultura de la Generalitat, el qual designarà a l'efecte un dels seus membres que pugui exercir en nom del Consell aquesta funció directiva.

15.<sup>b</sup> L'Escola tindrà un Professorat numerari que serà designat entre el Professorat d'Escoles Normals de l'escalafó de l'Estat, de conformitat amb el Decret del dia 29 d'agost. Els professors especials que siguin necessaris, i els professors col·laboradors el nomenament dels quals serà proposat pel Claustre de l'Escola. Quan es consideri necessari per al desenrotllament de matèries, l'indole de les quals ho reclami, podran ésser utilitzats en validesa acadèmica els ensenyaments que figurin al Pla, i es donin en el Seminari o Institut de Pedagogia de la mateixa Universitat.

16.<sup>b</sup> El Claustre de l'Escola Normal estarà en connexió amb el Seminari o Institut de Pedagogia de la Universitat de Barcelona, per tal de coordinar la funció docent d'ambdues Institucions i d'unificar les normes generals d'orientació en la formació del Magisteri.

17.<sup>b</sup> L'Escola Normal de la Generalitat de Catalunya, s'instal·larà provisionalment en la Universitat Industrial i en els locals que determinarà el Consell de Cultura.

18.<sup>b</sup> Els preus de matrícula i d'inscripció, s'atemperaran als que fixi l'Estat per les seves Escoles Normals, i seran determinats pel Consell de Cultura, el qual fixarà també les dades d'inscripció i de començament i durada de cursos.

## NORMES PER A L'ORGANITZACIÓ DE L'ENSENYAMENT SECUNDARI

Per a l'estructuració de l'ensenyament secundari a Catalunya i el seu acoblament als altres graus (ensenyament primari i ensenyament superior), hom proposa les normes següents:

### *Conceptes generals*

1. La finalitat de l'ensenyament secundari és el desenrotllament integral de totes les possibilitats latents (espirituals i físiques) en l'edat crítica, o sigui en el pas a l'home, i té la seva condensació expressiva en la denominació «Gimnàs».

2. No es pot fer una distinció precisa, o un salt, entre les finalitats de l'ensenyament primari i les del secundari. Seran en tot cas les úniques distincions a assenyalar entre aquests dos graus d'ensenyament, una intensificació creixent cada any, motivada per la major capacitat de treball, de comprensió, de resolució conscient, per part de l'alumne, corresposta per una més accentuada especialització per part del professorat.

3. L'essencialitat de la formació del noi en l'ensenyament secundari va lligada amb l'assoliment d'una informació exigida: Primer, com a instrumental auxiliar de la tasca formativa; segon, per l'apetència natural del noi, excitada pel quotidià contacte amb la realitat física i moral.

4. De l'ensenyament secundari cal que en surti un bon planter d'homes preparats per a totes les activitats i contingències de la vida, i encara que aquest ensenyament, tot ocupant-se de la formació del noi i ensinistrant-lo en les diferents disciplines científiques, li doni la millor base per a la introducció als estudis superiors o universitaris; aquesta no s'ha de considerar per això com la seva missió específica.

*Tasca*

5. Distingirem en l'ensenyament secundari l'educació intel·lectual, l'educació física, l'educació artística, l'educació moral; no perquè deixin d'interferir continuadament entre elles, sinó per a ordenar llur exposició.

*Educació intel·lectual*

6. Cada any el noi s'ocuparà en les mateixes disciplines. Les diferències d'un any a l'altre seran sols d'intensificació en l'exercici. La tasca s'anirà fent d'any en any més feixuga o més intensiva, sense incrementar per això el nombre d'hores de treball.

7. Deixant de banda aquell principi d'informació instrumental abans assenyalat, i atenent principalment a la funció formativa, es defugirà l'intent d'abraçar excessives modalitats de les diferents disciplines, atenent que, per a l'efecte formatiu, aquelles modalitats es supleixen les unes a les altres.

8. En els dos últims anys, atenent a les declarades aptituds i aficions dels nois que així les manifestin, i al dictamen dels serveis tècnics d'orientació professional, podrà atorgar-se un aflluixament en algunes disciplines per torna d'una major intensificació en unes altres, sense consentir-se, però, en l'abandó definitiu de cap d'elles.

*Educació física*

9. Es basarà en l'organització dels jocs i dels esports i en la realització d'exercicis de gimnàstica.

*Educació artística*

10. Comprendrà l'aprenentatge del dibuix, pintura i modelat; el de la música; les visites a museus i l'assistència a concerts, representacions teatrals, projeccions, etc.

*Educació moral*

11. Presidirà les relacions entre professors i alumnes, i les dels alumnes entre ells. Es fomentarà amb la creació d'associacions de mutualitats, d'excursionisme, de beneficència, d'esport, i principalment amb l'establiment del règim d'autoorganització escolar, amb el qual es procurarà la formació d'un esperit corporatiu dintre l'escola.

12. Per tal de contribuir que l'ensenyament secundari no pugui mai degenerar en planter de burocràcia o en simple preparador per a l'ingrés a la Universitat, cada estudiant es dedicarà a un ofici manual elegit per ell i els seus pares, d'acord amb la direcció, amb l'intent que arribi a assolir, en aquest ofici, almenys la perícia d'un mig fadrí. Per al compliment d'aquest fi s'aniran establint, dintre de l'Institut, obradors de diferents oficis, o es determinaran les oportunes connexions amb les Escoles del Treball per tal d'utilitzar llurs instal·lacions. També s'acceptarà la col·laboració de menestrals i industrials que s'avinguin a l'admissió d'alumnes a hores compatibles amb l'horari de l'Institut, sota la inspecció efectiva de la direcció. Aquest principi no s'aplicarà tampoc en forma massa rígida, i hom s'atindrà més al seu esperit que a la seva lletra. D'altra part l'aprenentatge d'un ofici serà considerat com una continuació dels treballs manuals escolars.

*Mètodes*

13. L'activitat escolar en l'ensenyament secundari s'ordenarà segons aquesta prelación: 1. Acció directa de l'alumne, que condueix al redescobriment, i, àdhuc en casos afortunats, al descobriment. 2. Observació i control dels fets. 3. Conversa amb el professor i amb els altres alumnes. 4. Consulta de llibres. 5. Explicació del professor.

14. Per bé que l'escolar frueixi d'extraordinària llibertat,

aquesta ha d'ésser constantment prevista i controlada per l'educador facultatiu. No sols a la classe, sinó als jocs i a les excursions, els nois estaran dirigits pel professor, o conscientment per ells mateixos.

15. No s'empraran mai estimulacions bordes per a l'educació, tals com les punicions, els premis, les puntuacions. Es fomentarà, però, el sentit de responsabilitat, l'amor a la veritat, l'aversion a la mentida i a la ficció, la satisfacció íntima del compliment dels deures.

16. Quedarà exclòs el llibre de text en la seva forma rebaixada d'ordenador de les lliçons a cada classe. El llibre s'eleva a la categoria d'instrument de treball o consulta bibliogràfica. En els darrers dos anys el llibre podrà ajudar a la sistematització dels coneixements adquirits.

17. Es procurarà que cada setmana, cada curs o grau, realitzi una excursió curta, en substitució d'una o dues classes (una o dues hores); visita a museus, obradors, fàbriques, jardins, cultius, monuments, etc. No convé precisar amb antelació i amb massa precisió els dies i les hores d'efectuar-les, puix que ho impedeix llur dependència de «molts variables» (temps meteorològic, oportunitats fortuïtes). Es consideraran com a sessions de classe celebrades fora del local de l'Institut. A part de l'horari s'organitzaran les excursions i viatges col·lectius que es considerin necessaris per a la formació dels alumnes.

#### *Pla i organització*

18. Constituït l'ensenyament secundari com a prolongació de l'Escola Primària, convé que el trànsit no es faci sentir a l'escolar. Cal, doncs, no parlar d'exàmens d'ingrés. L'opinió dels directors de les escoles i el dictamen dels serveis d'orientació professional seran decisius per a l'admissió dels nois a l'ensenyament secundari. L'edat mínima d'admissió serà la de dotze.

19. Les activitats escolars en l'ensenyament secundari es

distribuïran normalment en sis graus o cursos. I com que cada curs, en general, comportarà un any escolar de durada, l'edat d'acabament del batxillerat serà la de divuit anys. Queda descartada tota possibilitat que el batxillerat s'acabi abans de l'edat de divuit anys o es comenci abans de la de dotze.

20. Els cursos duraran de principi d'octubre fins a fi de juny. En acomiadar cada noi, a fi de curs, li serà encomanada una tasca de vacances. En començar el nou curs es farà l'assignació interina de cada escolar al curs que sembli pertocar-li. Aquesta situació es rectificarà o ratificarà per Tots-Sants, i encara podrà retocar-se per Nadal i, en casos excepcionals, per Pasqua. Les rectificacions seran acordades per la Junta de Professors, auxiliada, si cal, dels serveis tècnics d'Orientació Professional.

21. La tasca escolar per a tots els cursos comportarà set hores diàries, equivalents a quaranta dues setmanals, repartides així: quatre al matí (de nou a una) i tres a la tarda (de tres a sis).

22. La distribució de les hores setmanals per a cada un d'aquests grups, dintre de cada curs:

1. Llengües ibèriques. Llengües clàssiques.
2. Filosofia. Geografia. Històries.
3. Matemàtiques, Ciències físiques, químiques i naturals.
4. Dibuix, Modelat, Escriptura (Caligrafia, Taquigrafia, Mecanografia).
5. Llengües modernes (anglès, alemany), Música i cant.
6. Gimnàstica, Jocs, Esport.
7. Laboratori, Biblioteca, Obradors.

Els quatre primers grups ocuparan els matins. Els tres darrers les tardes.

Dintre els dos darrers cursos es donarà l'ensenyament de la llengua grega.

23. El nombre d'alumnes de cada curs no excedirà de trenta.

*Ensenyament no oficial*

24. Mentre no s'hagi arribat a la creació d'establiments oficials de segona ensenyança en nombre suficient proporcionat al d'escoles de primera ensenyança, s'acceptarà la cooperació dels establiments no oficials sotmesos a les mateixes normes d'organització preestablertes que funcionin a mans de professors titulars i ho mereixin a judici del Consell de Cultura i que vulguin sotmetre's a una inspecció estricta i freqüent per tal que en les esmentades escoles puguin així ésser suprimits o substituïts els exàmens.

*Professorat*

25. Del pla i mètodes que s'han d'aplicar es dedueix la divisió del professorat en dues seccions: els d'acció contínua, que seran els titulars, i els d'acció complementària, que serà el professorat complementari i especial.

26. Els primers es cercaran, per a començar, entre els professors de segona ensenyança dels Instituts actuals. Els altres es nomenaran per vocació directa entre persones de reconeguda perícia.

27. Realitzada l'estructuració general de l'ensenyança, el professorat titular dels Instituts es reclutarà tant com sigui possible entre els facultatius de Ciències i Lletres que hagin seguit els cursos del Seminari Pedagògic Universitari i que portin determinat nombre d'anys de col·laboració efectiva als establiments models existents constituïts totalment segons aquestes normes. La proposta es farà pel Consell de Cultura, d'acord amb la Direcció dels establiments que afecti.

28. El personal que es prepara per al professorat de segona ensenyança constituirà el personal docent, auxiliar o col·laborador, en tots els establiments.

29. Tant els professors titulars com els complementaris

hauran de dedicar les hores laborables que la tasca pedagògica els deixi lliures a activitats que ampliïn o refermin llur formació científica o pedagògica: per exemple, col·laborant assíduament en les tasques d'un laboratori d'investigació, assistint a cursets o conferències, entrenant-se en les llengües clàssiques o modernes. El Seminari de Filologia Clàssica, el Seminari de Filosofia, els laboratoris de Biologia i de Química poden servir d'exemples dels centres on convé dedicar aquestes activitats complementàries. D'altra banda, tampoc no s'ha de prendre aquesta norma en un sentit massa literal, per tal com és difícil de preveure la diversitat de les condicions individuals que poden presentar-se.

### *Batxillerat escolar*

30. De la mateixa manera que la primera ensenyança, la segona ha d'estar a l'abast de tothom. Es desitjable que l'edat escolar pugui ampliar-se fins a setze-divuit anys. Però hi pot haver raons cabdals (d'aptitud, de nivell intel·lectual, d'orientació definida, etc.) que apartin el noi del Batxillerat clàssic abans projectat. Per a tals nois cal proveir l'Escola primària d'uns cursos superiors paral·lels als del Batxillerat clàssic, i que podríem considerar com un Batxillerat escolar o popular. Els mètodes serien exactament els descrits per al Batxillerat clàssic, i el pla molt semblant. Però el distingiria la supressió de les llengües clàssiques en el grup fonamental, primer; la supressió del caràcter predominantment teòric de la Filosofia en el grup fonamental, segon; i l'accentuació del caràcter pràctic de les Ciències en el grup fonamental tercer.

31. La correspondència entre els dos Batxillerats seria sòlida, i el parallelisme efectiu, per tal d'estendre la possibilitat de corriments amunt i avall dins de la col·locació dels nois, en els diferents cursos, a la dels corriments laterals d'un altre Batxillerat. Uns cursets complementaris s'encarregarien, per exem-

ple, de corregir el defecte de llatí de l'escolar de Batxillerat popular a qui passés al Batxillerat clàssic.

### *Adaptació o reforma dels Instituts actuals*

32. Per a no caure en el disbarat de les reformes inefectives o fictícies, val més sostenir amb llur organització actual els antics Instituts i iniciar mesuradament la reforma d'aquells que presentin circumstàncies propícies (personal, local, aportació ciutadana), i, en procedir a la reforma, adaptar-la a les modalitats de la població o comarca en què l'Institut radiqui.

## NOVES

### SOCIS INGRESSATS DARRERAMENT

*Collectius honoraris*.—Ajuntaments de La Granada i de Sant Hilari Sacalm.

*Collectius*.—Centre Catòlic, d'*Hospitalet*.

Grop de Cultura de la Cooperativa «La Igualadina, d'*Igualada*.

Casal Català d'Esquerra, de *Sabadell*.

*Individuals*.—Enric Boquer, Bonaventura Foix (Secció de difunts), Angel Foix Quer, Ferran Foix Quer, Marian Gibert, Tomàs Morató, Felip N. Muntadas, Eudald Puig, Josep M.<sup>a</sup> Roig Llop, de *Barcelona*.

Joan Sallés, de *Castellar del Vallès*.

Antoni Fontanet, de *Gandesa*.

Francesc Sagalés, de *Granollers*.

Marian Font, d'*Hospitalet del Llobregat*.

Antoni Falgueras, Sadurní Margenat, de *Sant Llorenç Savall*.

Joan Blanch, de *Vilanova i Geltrú*.

### COMISSIONS DELEGADES

En sessió del dia 12 d'octubre, el Consell Directiu va ratificar la constitució de la Comissió Delegada de Rubí, per a la qual ha estat

elegida la següent Junta: President, Ramon Vilaró i Galceran; Secretari, Amedeu Sellarès; Tresorer, Salvador Casanoves.

— També ratificà la nova Junta de la Comissió Delegada de Sant Martí de Provençals, la qual ha quedat constituïda com segueix: President, Miquel Guinart; Secretari, Joaquim Rossell; Tresorer, Delfí Sabadell i un Vocal per cada un dels socis collectius de la barriada.

— La Comissió Delegada de Córdoba (Argentina) ha tramès 1,000 pessetes en concepte de quotes. El seu President, senyor Lleó Reig, dóna gràcies per la concessió del Diploma de Cooperació que el Consell Directiu li concedí pels seus meritoris serveis en pro de l'obra de l'Associació.

— La Comissió Delegada d'Igualada ha comunicat que s'ha reprès el curs de llengua catalana a càrrec de Mossèn Josep Forn; la de Sant Cugat ha fet saber el brillant resultat del curset de Gramàtica que professà el senyor Albert Trias. La de Sarrià ha sol·licitat llibres per a una festa escolar, els quals li han estat concedits.

Les Comissions Delegades de Banyoles, Gadesa, Lleida, Olot i Manresa han escrit sobre diversos assumptes de tràmit.

#### DONATIUS DE LLIBRES A BIBLIOTEQUES ESCOLARS

Han estat concedits llibres, a les Biblioteques del Grup Escolar de Les Corts, de l'Escola Catalana de l'«Unió Liberal» de Granollers, i a una Escola catalana nocturna d'Olot.

#### ENSENYAMENT DEL CATALÀ PER CORRESPONDÈNCIA

A proposta del senyor H. Nadal i Mallol, President de la Comissió Delegada de Buenos Aires, la nostra Associació organitzarà un servei d'ensenyament del català per correspondència, pels compatriotes residents a les terres americanes.

#### PRÉSTECs I SUBVENCIIONS

Ha estat concedit a l'«Escola de Sant Jordi» de la nostra ciutat un préstec amb interès per a ajudar-li a sufragar les despeses d'instal·lació a un nou local, al carrer d'Auzies-March.

També s'ha concedit una subvenció al Patronat de l'Escola catalana de Sort, en la protecció de la qual contribueix l'Ajuntament de la mateixa vila.

## BIBLIOTECA

La Comissió Delegada de Sant Cugat del Vallès, d'acord amb l'agrupació local d'Acció Catalana, està realitzant treballs per a la instal·lació d'una Biblioteca Popular, en aquella localitat.

## PROJECTE D'UNA ESCOLA CATALANA A BLANES

La Comissió Delegada de la nostra Associació a Blanes, que intervé activament en els treballs de realització d'un interessant projecte d'Escola Catalana a la seva vila, ha comunicat al Consell Directiu, les seves darreres gestions per a la creació d'un Patronat Director.

## CURSETS I CONFERÈNCIES

S'estan celebrant els següents cursos, organitzats amb intervenció de la Protectora:

Curs de Llengua catalana a Sant Boi del Llobregat, a càrrec del professor senyor Josep M.<sup>a</sup> Boronat.

Curs de Gramàtica catalana a Montcada. A la inaugural d'aquest curs va prendre part en representació de la Protectora, el senyor Tomàs Roig i Llop, Secretari de la seva Comissió de Foment.

Curs de Gramàtica catalana a Capellades. A càrrec del Mestre de la localitat senyor J. Albinyana Ferrer, han començat a aquella vila dos cursets de Gramàtica organitzats pel «Grup Excursionista del Centre Moral» i l'«Associació de Cultura Femenina».

La nostra Associació, ha col·laborat també en l'organització dels cursets que es donen a «La Falç», Joventut d'Esquerra Republicana de Barcelona i a l'Escola d'Arts i Oficis de Vilanova i Geltrú.

S'ha reprès també, el curs radiat de Llengua catalana que dona a l'Associació Nacional de Radio-difusió el professor senyor Emili Vallès, a les despeses del qual curs contribueix la Protectora.

## CONDOLS

El Consell Directiu ha tramès el condol de la nostra Associació als consocis senyor Amadeu Puig, de Barcelona, i senyor Joan Roca, de Sabadell, per la dolorosa pèrdua de llurs filles; i a l'antic President de la Comissió Delegada de la mateixa ciutat, senyor Pere Martí Peydró per la mort de la seva malaguanyada esposa; i als familiars del que fou en vida fervent patriota i President de la Comissió Delegada de Pineda, senyor Frederic Boix.